

مسائل بیمه

«بیمه» قراردادی است که میان متقاضی بیمه و مؤسسه یا شرکت و یا شخص خاصی بسته می‌شود و مفاد آن، به عهده گرفتن خسارت‌های شخص، یا مال متقاضی است به وسیله شخص یامؤسسه یا شرکت بیمه کننده در برابر عوضی که متقاضی بیمه می‌پردازد.

(مسئله ۱) قرارداد بیمه مانند قراردادهای دیگر نیازمند صیغه عقد است، ولی لازم نیست صیغه آن به عربی خوانده شود، بلکه اگر متقاضی بیمه با هر واژه‌ای مقصود خود را به بیمه کننده بفهماند و بیمه کننده هم آن قرارداد را پذیرد، عقد بیمه منعقد شده و قرار داد صحیح است.

(مسئله ۲) ظاهرا بیمه، عقد مستقلی است، ولی بنابر احتیاط آن را در قالب بعضی عقود دیگر، همچون صلح یا هبه معوضه یا ضمانت در مقابل عوض به وجود آورند.

(مسئله ۳) در بیمه علاوه بر شرایط سایر عقود از قبیل بلوغ، عقل، اختیار و مانند آن، چند شرط معتبر است:

- ۱- تعیین دو طرف قرارداد که افراد هستند یا مؤسسات یا شرکتها و یا دولت.
- ۲- تعیین مورد بیمه که شخص است یا اتومبیل، کشتی، هواپیما، مزرعه، مغازه و یا هر چیز دیگر.
- ۳- تعیین مبلغ و اقساطی که باید به بیمه کننده پرداخت شود و نیز تعیین زمان پرداخت اقساط آن.

۴- تعیین زمان بیمه که از آغاز فلان ماه یا فلان سال تا چند ماه یا چند سال است.

۵- تعیین آفات و خطرهایی که بیمه کننده عهده‌دار آنها می‌شود، مانند آتش‌سوزی، تصادفات، غرق شدن و یا بیماری. و می‌توان کلیه آفاتی را که موجب خسارت می‌شود قرار دهنده.

(مسئله ۴) لازم نیست در قرارداد بیمه میزان خسارت هم تعیین شود، پس اگر قرارداد کنند هر اندازه زیان وارد شود تمام یا قسمی از آن را جبران کند صحیح است.

(مسئله ۵) در بیمه هر یک از دو طرف می‌توانند مفاد ایجاب یا قبول را اجرا نمایند، ولی باید تمام قیودی که گفته شد معلوم شود و قرارداد بر اساس آنها واقع گردد.

(مسئله ۶) ظاهرا تمام اقسام بیمه، بجز بعضی از اقسام بیمه عمر که در آن شبهه ربا جاری است، با شرایطی که ذکر شد صحیح می‌باشد.

(مسئله ۷) اگر عده‌ای با سرمایه مشترک خود مؤسسه‌ای را تأسیس کنند و قرار بگذارند که هر خسارتی به هر کدام از آنان وارد شد آن مؤسسه جبران نماید اشکال ندارد و باید طبق قرارداد عمل شود و آن را «بیمه متقابل» می‌نامند. و در این فرض چنانچه شرکت مذکور با پول جمع شده شرکا و با اجازه آنان به تجارت پردازد صحیح است و هر

یک از شرکا علاوه بر دریافت خسارت، مطابق قرارداد، سهمی از سود تجارت خواهند داشت.

(مسئله ۸) چون پرداخت اقساط حق بیمه به عنوان قرض نیست، بنابراین مؤسسه بیمه کننده می‌تواند به منظور تشویق متقاضیان بیمه، متعهد شود علاوه بر تأمین خسارت مبلغی به آنان پردازد.